

ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΜΜΗ (STORYLINE)

Η Ιστοριογραμμή (Storyline) είναι μία διεπιστημονική (διαθεματική) προσέγγιση της διδασκαλίας και μάθησης. Με άλλα λόγια, μιλάμε για έναν τρόπο οργάνωσης της γνώσης, των δεξιοτήτων και των συναισθημάτων που επιθυμούμε ως εκπαιδευτικοί να δομήσουν, να αναπτύξουν και να βιώσουν οι μαθητές μας, ενοποιώντας διάφορα γνωστικά αντικείμενα του Αναλυτικού Προγράμματος, έτσι ώστε η διαδικασία διδασκαλίας και μάθησης να έχει νόημα και ενδιαφέρον γι' αυτούς. Το ίδιο της το όνομα, "Ιστοριογραμμή" μαρτυρά το χαρακτηριστικό της γνώρισμα, που τη διαφοροποιεί από άλλες μεθόδους διδασκαλίας και μάθησης, την ιστορία, όχι με την έννοια των ιστορικών γεγονότων αλλά με την έννοια του παραμυθιού, του μύθου. Η Ιστοριογραμμή αξιοποιεί μια ιστορία για να διδάξει τις απαιτούμενες γνώσεις με έναν τρόπο που καθρεφτίζει την αληθινή ζωή (Ηλιοπούλου, 2005).

Με άλλα λόγια, ο εκπαιδευτικός παρασύρει τους μαθητές του σε ένα ταξίδι μάθησης, το οποίο έχει κάποιους σταθμούς-επεισόδια, που όταν κάποιος τα συνδέσει αφηγηματικά θα δημιουργηθεί μία ενδιαφέρουσα ιστορία. Μία καλή ιστορία διέπεται από κάποια ουσιαστικά στοιχεία. Ένα από αυτά είναι η **δομή**. Υπάρχει μία ενδιαφέρουσα ιδέα, που ο δάσκαλος έχει κατά νου και γύρω από αυτή θα εξελιχθεί η ιστορία. Όπως εξηγεί ο Letschert (1988), η πλοκή της ιστορίας αναπτύσσεται μέσω μιας σειράς επεισοδίων, τακτοποιημένων με ένα συγκεκριμένο τρόπο. Η διάταξη των επεισοδίων ή η συνοχή της ιστορίας είναι η Ιστοριογραμμή.

Δύο άλλα σημαντικά χαρακτηριστικά της ιστορίας είναι το **περιεχόμενο** και η **μορφή**. Το περιεχόμενο οργανώνεται γύρω από μία αρχική ιστορία. Ο εκπαιδευτικός περικλείει ένα πακέτο γεγονότων και πληροφοριών στην ιστορία του πριν να τη διηγηθεί στα παιδιά και αυτό είναι το περιεχόμενο. Όταν οι πληροφορίες και η γνώση είναι σχετικές με τη ροή της ιστορίας κεντρίζουν το ενδιαφέρον των παιδιών να τη συνεχίσουν. Όπως αναφέρει ο Creswell (1997) σχετικά με το περιεχόμενο, παρέχει στους μαθητές την αιτία για να μάθουν ό,τι ο εκπαιδευτικός επιθυμεί να μάθουν.

Όσο αφορά στη μορφή της ιστορίας, ο εκπαιδευτικός υιοθετεί τη δομή που ένας συγγραφέας θα χρησιμοποιούσε. Μία ελκυστική αρχή είναι απαραίτητη προκειμένου να ελκύσει την προσοχή των μαθητών. Μετά εισάγονται οι κύριοι χαρακτήρες, αφού η σκηνή έχει στηθεί σε ένα συγκεκριμένο χρόνο και τόπο. Τέλος, ένα συμβάν διακόπτει την ισορροπία του επεισοδίου και τα παιδιά καλούνται να βρουν λύσεις για το συγκεκριμένο πρόβλημα. Κατόπιν τα παιδιά μπορεί να κληθούν να σκεφτούν για τις συνέπειες των λύσεων που έδωσαν.

Επιστημονικό υπόβαθρο

Η Ιστοριογραμμή βασίζεται στη γνωστική θεωρία του εποικοδομητισμού (constructivism), σύμφωνα με την οποία, η μάθηση είναι μια διεργασία, όπου νέες έννοιες δομούνται από το μαθητή μέσα στο πλαίσιο της υπάρχουσας γνώσης και εμπειρίας του και με την σημαντική επίδραση της δυναμικής της ομάδας (Vygotsky, 1978). Η νέα γνώση είναι προϊόν της αλληλεπίδρασης που συμβαίνει μεταξύ της προηγούμενης και παρούσας εμπειρίας και της νέας εμπειρίας που πρόκειται να αποκτηθεί. Η διαδικασία αυτή δε σταματά ποτέ, όπως η σπείρα που συνεχώς γυρνά. Η Ιστοριογραμμή υιοθετεί αυτή την αρχή και συνήθως ξεκινά διερευνώντας τις προϋπάρχουσες γνώσεις και εμπειρίες των μαθητών, οι οποίες γίνονται η αφετηρία της διδασκαλίας. Οι μαθητές καλούνται από τον εκπαιδευτικό να κατασκευάσουν ένα μοντέλο, στο οποίο να αποτυπώνεται όλη η γνώση και εμπειρία που διαθέτουν σχετικά με το θέμα. Με άλλα λόγια, τους δίνεται η ευκαιρία να δώσουν τις δικές τους απαντήσεις, να κάνουν τις δικές τους υποθέσεις, τις δικές τους συνδέσεις με τις γνώσεις και τις εμπειρίες τους. Κατόπιν, ο εκπαιδευτικός μέσα από τις ερωτήσεις του προσπαθεί να συνδέσει την ήδη υπάρχουσα γνώση και εμπειρία τους με τη νέα γνώση και εμπειρία που επιθυμεί να αποκτηθεί από τους μαθητές του. Δημιουργεί ένα πλαίσιο, ώστε οι μαθητές να μάθουν μέσα από την ενεργή συμμετοχή τους μέσα σε αυτό. Εξασφαλίζει δραστηριότητες, που αναδύονται από την πλοκή της ιστορίας και έλκουν το ενδιαφέρον των παιδιών να εμπλακούν σε αυτές, ώστε η ιστορία να εξελιχθεί.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Creswell, J. (1997). *Creating worlds, constructing meaning*. USA: Heinemann.

Ηλιοπούλου, Ι. (2005). *Ιστοριογραμμή Storyline Για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στο Νηπιαγωγείο και τις πρώτες τάξεις του Δημοτικού. Παραδείγματα ανάπτυξης θεμάτων για την ευέλικτη ζώνη*. Αθήνα : Ελάτη.

Vygotsky, L.S., (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Πρόταση για το Εθνικό Θεματικό Δίκτυο

«Απορρίματα: Τα γρήσιμα ... άγρηστα»

Τα μικρά παιδιά έχουν διαμορφώσει κάποιες αντιλήψεις για το τόσο καίριο περιβαλλοντικό ζήτημα των απορριμμάτων και της διαχείρισής τους. Έρευνες που έχουν γίνει με στόχο τη διερεύνηση των αντιλήψεων αυτών (Palmer 2000, Δημητρίου & Χρηστίδου 2004) δείχνουν ότι τα νήπια έχουν βιωματικές εμπειρίες όσο αφορά στη διαδικασία συλλογής και μεταφοράς των απορριμμάτων, όμως γνωρίζουν αόριστα τη διαδικασία της τελικής διάθεσης των απορριμμάτων, τη διαχείρισή τους και τα περιβαλλοντικά προβλήματα που συνδέονται με αυτά (Δημητρίου & Χρηστίδου, 2004).

Η παιδαγωγική πρόταση (οργανόγραμμα) που ακολουθεί με θέμα «Οι χοντρές κυρίες» έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με τις αρχές της Ιστοριογραμμής (Storyline). Λαμβάνει υπόψη της και ξεκινά διερευνώντας τις ήδη διαμορφωμένες αντιλήψεις των μικρών παιδιών για το ζήτημα όπως και τους στόχους της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης σε επίπεδο γνώσεων, δεξιοτήτων, στάσεων και αξιών για το συγκεκριμένο ζήτημα. Πρόκειται για ένα θέμα βασισμένο σε ένα βιβλίο σχετικό με τα απορρίματα, το οποίο είναι «Οι χοντρές κυρίες» του Δημήτρη Κάσσαρη, εκδ. Κέδρος, 2004.

Πριν ξεκινήσει το θέμα στην τάξη, ο εκπαιδευτικός το οργανώνει με τη βοήθεια ενός πίνακα, του οργανογράμματος. Μπορεί κάποιος να φτιάξει το οργανόγραμμα με εντελώς διαφορετικό τρόπο από αυτόν που προτείνεται εδώ. Εξάλλου, πρόκειται για μία διαδικασία πολύ ευέλικτη, όπου ο κάθε εκπαιδευτικός καλείται να καταθέσει τις ιδέες του, τις γνώσεις του, τις εμπειρίες του και το προσωπικό του ύφος.

Η εισαγωγή στο θέμα είναι σημαντική να είναι εντυπωσιακή και μπορεί να γίνει με έναν από τους παρακάτω τρόπους:

α . μία μητέρα ντυμένη ως νοικοκυρά και με μία σακούλα σκουπιδιών στα χέρια μπαίνει στην τάξη παραπονούμενη για την απεργία των σκουπιδιάρηδων (οδοκαθαριστών)

ή

β. ακούγεται μία ανακοίνωση στο ράδιο για την απεργία (την οποία έχει πριν μαγνητοφωνήσει ο εκπαιδευτικός στο κασετόφωνο)

ή

γ. ο εκπαιδευτικός δείχνει στα παιδιά ένα απόκομμα εφημερίδας που δείχνει την κατάσταση στους δρόμους κατά τη διάρκεια της απεργίας των οδοκαθαριστών

ή

δ. με αφορμή κάποιο από τα παραπάνω ή και χωρίς αυτό ο εκπαιδευτικός προτείνει στα παιδιά να διαβάσουν μία ιστορία για τις "χοντρές κυρίες":

Αφού ο εκπαιδευτικός διαβάσει όσα γίνονται τη Δευτέρα στο βιβλίο μπορεί να προτείνει στα παιδιά να διαβάζουν τη συνέχεια της ιστορίας μία φορά κάθε εβδομάδα ή για πιο χαλαρά μία μέρα κάθε δεύτερη εβδομάδα και να σημειώσουν στο ημερολόγιο του μήνα τις μέρες. Αν διαπιστώσουν (γεγονός σίγουρο) ότι μία μέρα την εβδομάδα δεν αρκεί για κάθε επεισόδιο μπορούν να ορίσουν και μια δεύτερη ή και τρίτη μέρα δραστηριοτήτων μέσα στο ίδιο επεισόδιο. Με αυτό τον τρόπο τα παιδιά δεν θα κουράζονται αλλά αντίθετα θα περιμένουν με χαρά τις μέρες που θα ορίσουν για την Ιστοριογραμμή (Storyline). Κυρίαρχος στόχος είναι να εμπλακούν συναισθηματικά τα παιδιά νιώθοντας ότι τους ανήκει η ιστορία και κατόπιν να συμμετέχουν ενεργά στη διαδικασία μάθησής τους. Θα τονίζονται οι στόχοι που είναι κυρίαρχοι του θέματος.

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΜΑΤΟΣ «ΟΙ ΧΟΝΤΡΕΣ ΚΥΡΙΕΣ»

<i>ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ</i>	<i>ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ</i>	<i>ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</i>	<i>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΑΞΗΣ</i>	<i>ΣΤΟΧΟΙ</i>	<i>ΥΛΙΚΑ</i>
1. Απεργία οδοκαθαριστών (Δευτέρα)	1.Τι πιστεύετε ότι θα "λέει" το βιβλίο αυτό;	Δείχνει το εξώφυλλο στα παιδιά	Τάξη	Να διατυπώσουν υποθέσεις (διερεύνηση ιδεών των παιδιών για τα απορρίμματα)	Βιβλίο "Οι χοντρές κυρίες"
	2.Ποιες είναι οι "χοντρές κυρίες";	Ανάγνωση του βιβλίου έως πριν να ξεκινήσει η Τρίτη) Κατευθυνόμενος αυτοσχεδιασμός Αχτίδα-σακούλες σκουπιδιών	Τάξη	Να ακούσουν ενεργά την ιστορία Να αρχίσουν να βιώνουν την ιστορία	
	3.Τι νομίζετε ότι είναι ο οδοκαθαριστής;	Συζήτηση Κατασκευή 3διάστατης φιγούρας οδ/στη στο μέγεθος των παιδιών Παρουσίαση μοντέλου από τον παρουσιαστή μιλώντας σε α' πρόσωπο «Με λένε...είμαι...»	Τάξη 4 μικρές ομάδες (κεφάλι, χέρια, πόδια, κορμός)	Να διατυπώσουν ιδέες για "οδοκαθαριστή" Να κατασκευάσουν ένα μοντέλο-μέλη ανθρώπινου σώματος Να ταυτιστούν με τον πρωταγωνιστή	Παλιές εφημερίδες (για γέμισμα σώματος), ή χαρτιά, παλιά ρούχα κ.α
	4.Ποια η δουλειά του, του αρέσει, γιατί, τι φορά, πώς τον λένε, ηλικία);	Συζήτηση	Τάξη	Να μιλήσουν με αφορμή τη φιγούρα που κατασκεύασαν	

	5.Τι είναι "απεργία" Γιατί απεργούν οι οδοκ/στές;	Κατασκευή πλακάτ με συνθήματα Δραματοποίηση διαδήλωσης απεργών	Ομάδες 3-4 παιδιών Τάξη	Να συζητήσουν για ένα κοινωνικό θέμα που σχετίζεται με τα απορρίμματα Να βιώσουν μία κοινωνική ομάδα	Χαρτόνια, ξύλα, μαρκαδόροι Σακούλες, σκούπες, φαράσια κ.α
	6.Τι είναι "απορρίμματα" (σκουπίδια)/ 6 ^α Είναι όλα "άχρηστα";	Συζήτηση σε ομάδες και αναπαράσταση με το σώμα τους των απορ/των μιας σακούλας (tableau vivant)	Ομάδες	Να εκφράσουν τις ιδέες τους λεκτικά/σωματικά. Να μουν στη θέση ενός σκουπιδιού (πώς νιώθει, πού ήταν κ.α)	Χαρτί, μολύβι για καταγραφή Όσων τα παιδιά αναφέρουν ως απορ/τα
	7.Πού μπορεί να βρίσκονται οι χοντρές κυρίες της ιστορίας μας;	Χαρτογράφηση της γειτονιάς και καταγραφή των κάδων Κατασκευή μακέτας (γειτονιά σχολείου)	Ομάδες εργασίας (φωτογράφοι, σχεδιαστές χάρτη, καταγραφείς κάδων, δημοσιογράφοι)	Να κάνουν επιτόπια έρευνα, να καταγράψουν Να κατασκευάσουν μία μακέτα	Χαρτί μέτρου, μαρκαδόροι Χαρτί μακέτας, "άχρηστα" χαρτιά και κουτιά, κόλλα, χρώματα, lego (οδοκαθαριστής, απορριμματοφόρο κ.α)
	8.Πού νομίζετε ότι πηγαίνουν τα απορρίμματα μετά τη συλλογή τους;	Δοκιμές διαδρομών απορριμματοφόρου πάνω στη μακέτα και περιγραφή της διαδρομής Παρακολούθηση σχετικού βίντεο ή επίσκεψη ειδικού από Χ.Υ.Τ.Α (Χώρος Υγειον. Ταφής Απορ/των)	Ζευγάρια Τάξη	Να δοκιμάσουν τις ιδέες τους και να περιγράψουν τη διαδικασία Να ελέγξουν τις ιδέες τους Να κατανοήσουν την έννοια της διαχείρισης των απορ/των (συλλογή, μεταφορά, τελική διάθεση)	Μακέτα, μοντέλο απορριμματοφόρου Σχετικό βίντεο ή φωτογραφίες ή ειδικός

	9.Θα θέλατε να φτιάξουμε ένα τραγούδι για τις χοντρές κυρίες;	Δημιουργία τραγουδιού με χρήση λέξεων που προκύπτουν από ερωτ. 6	Τάξη/Ομάδες	Να δημιουργήσουν και να εκτελέσουν ένα τραγούδι, να εκφραστούν	Χαρτιά, μολύβια, ίσως μουσικά όργανα
2. Ο συγγραφέας των σκουπιδιών (Τρίτη)	1.Τι νομίζετε ότι είναι ένας συγγραφέας;	Δείχνουν το όνομα του συγγραφέα σε βιβλία	Ζευγάρια	Να συζητούν και να εκφράζουν τις απόψεις τους	Βιβλία
	2.Τι υλικά πιστεύετε ότι χρησιμοποιεί για να γράψει τα βιβλία του;	Δημιουργία ατομικού βιβλίου παιδιού	Άτομα	Να καταγράψουν (με λέξεις, σχέδια κ.α) την πορεία του θέματος, να αναθεωρήσουν (αξιολόγηση προόδου παιδιού)	Χαρτόνια, χρώματα, κορδέλες, μολύβια, χαρτιά κ.α Χαρτί, μαρκαδόρος
	3.Τι σκουπίδια νομίζετε ότι δημιουργεί/ βγάζει περισσότερο;	Δημιουργία λίστας Κολλάζ με χαρτιά	Τάξη	Να συνειδητοποιήσουν το πώς παράγονται τα απορρίμματα	Χαρτιά, μαρκαδόροι
	4.Τι σκουπίδια βγάζουμε στο σχολείο και στο σπίτι;	Έρευνα, συλλογή και καταγραφή (και με σχέδιο) ειδών απορριμμάτων στην εβδομάδα	2 ομάδες	Να καταγράψουν τα είδη των απορριμμάτων Να συζητήσουν και να ταξινομήσουν βάσει του υλικού και να δημιουργήσουν τον κο συγγραφέα (σακούλα με διάφορα χαρτιά)	Σακούλα απορ/των, διάφορα χάρτινα απορρίμματα
	5.Τι είναι η "ανακύκλωση χαρτιού"; 6.Γιατί είναι καλό να ανακυκλώνεται το χαρτί (από τι φτιάχνεται, τι θα συμβεί αν το πετάξουμε);	Συζήτηση, επίδειξη εικόνων/ αποσπάσματα σχετικού βιβλίου"	Τάξη	Να κατανοήσουν την έννοια "ανακύκλωση χαρτιού, τη διαδικασία και την ωφέλειά της Να ταξινομήσουν τα είδη χαρτιού	Βιβλία πχ "Ανακυκλωμένο Χαρτί" της Palmer εκδ. Ερευνητές Χάρτινες συσκευασίες

	7.Με ποιους τρόπους μπορεί να βοηθήσει ο καθένας μας στην ανακύκλωση του χαρτιού;	Δραμ/ση ή/και Δημιουργία αφίσας ή/και Κατασκευή ανακυκλωμένου χαρτιού Ανακύκλωση χαρτιού σε κάδο	Ομάδες ή Τάξη Τάξη	Να βιώσουν τη διαδικασία Να οπτικοποιήσουν ό,τι έμαθαν Να μάθουν να φτιάχνουν/ ανακυκλώνουν χαρτί	Χαρτόνια, χρώματα, σήματα ανακ/σης Χαρτιά, λεκάνη, μίξερ, νερό, σίτα, εφημερίδα
	8.Πώς νιώθει ο κος συγγραφέας μέσα στον κάδο με τους άλλους;	Ζωγραφιά στο βιβλίο τους / δραματοποίηση	Άτομα	Να αναθεωρήσουν ό,τι έμαθαν/ένιωσαν	Ατομικό βιβλίο, χρώματα
3.Ο χορός των χοντρών κυριών και ο μέθυσος (Τετάρτη)	1.Πώς θα τραγουδούσε ο μέθυσος το τραγούδι των χοντρών κυριών;	Εκτέλεση τραγουδιού Μαγνητοφώνηση	Τάξη / Ομάδες	Να εμπλακούν συναισθηματικά	Μουσικά όργανα Μαγνητόφωνο
	2.Πώς χόρευαν οι χοντρές κυρίες;	Δραματοποίηση	Ζευγάρια/ Τάξη	Να βιώσουν με χιούμορ κι ευχαρίστηση την κατάσταση των σκουπιδιών	Μαγνητόφωνο, σακούλες σκουπιδιών, διάφορες "άχρηστες" συσκευασίες
	3.Τι είπαν οι χοντρές κυρίες στο μέθυσο; 4.Τι είναι "ανακύκλωση γυαλιού"; 5.Γιατί να το ανακυκλώνουμε (από τι γίνεται, πού φτιάχνεται, τι θα συμβεί αν το πετάξουμε κ.α);	Συζήτηση ιδεών των παιδιών για την ανακύκλωση γυαλιού, επίδειξη εικόνων, ανάγνωση αποσπασμάτων Πείραμα με γυαλί, χαρτί	Τάξη Ομάδες	Να εκφράσουν τις ιδέες τους Να κατανοήσουν τη διαδικασία και την ωφέλεια ανακύκλωσης γυαλιού Να συνειδητοποιήσουν τις επιπτώσεις στο περιβάλλον	Βιβλία πχ "Ανακυκλωμένο Γυαλί" της Palmer εκδ. Ερευνητές Χώμα, χαρτί, γυαλί, χαρτί και μολύβι για καταγραφή πορείας

	6.Πώς μπορεί ο καθένας μας να βοηθήσει;	Συζήτηση με γονείς στο σπίτι, συλλογή για ανακύκλωση Επίσκεψη σε σούπερ μάρκετ Δημιουργία ιστορίας (αν ήμουν μπουκάλι...) Καταγραφή στο ατομικό βιβλίο	Άτομα Τάξη Ομάδες Άτομα	Να εξασκήσουν τη δεξιότητα ανακύκλωσης γυαλιού Να συνειδητοποιήσουν την προσωπική τους συμβολή και το πώς να γίνουν υπεύθυνοι καταναλωτές Να αναθεωρήσουν, να δώσουν το δικό τους νόημα	Τσάντα για τοποθέτηση μπουκαλιών για ανακύκλωση Χαρτιά, μολύβια ή κασετόφωνο (για νηπιαγωγείο) Ατομ.βιβλία
4. Το νοερό ταξίδι των χοντρών κυριών (Πέμπτη)	1.Πού ταξιδεύουν οι χοντρές κυρίες; 2.Συμβαίνει το ίδιο με τα σκουπίδια στην αληθινή ζωή;	Επίδειξη ή εύρεση φωτο ή άλλου υλικού από άλλες χώρες Συζήτηση	Ομάδες	Να συνειδητοποιήσουν ότι το πρόβλημα των απορ/των είναι παγκόσμιο	Εποπτικά μέσα
	3.Τι άλλο μπορούμε να ανακυκλώσουμε;	Έρευνα στο σπίτι και στο δρόμο Ανακύκλωση τέτοιων προϊόντων	Τάξη Ομάδες Τάξη	Να μάθουν και για άλλα υλικά που ανακυκλώνονται (πλαστικό, μέταλλο) και να προβούν σε τέτοια ενέργεια (αν υπάρχει κάδος)	Κασετοφωνάκια
	4.Τι μας λένε οι χοντρές κυρίες ότι μπορούμε να κάνουμε τα παλιά μας ρούχα; Τι άλλα παλιά πράγματα μπορούμε να ξαναχρησιμοποιήσουμε ; 5.Τι νομίζετε ότι είναι η "επαναχρησιμοποίηση"	Συλλογή και ανταλλαγή/προσφορά/μετατροπή παλιών ρούχων,παιχνιδιών, βιβλίων, Η/Υ Συζήτηση για παραγωγή κομπόστ από φαγητά Κατασκευές από "άχρηστα" υλικά	Τάξη/ Άτομα Τάξη Ομάδες	Να αποκτήσουν συνήθειες επαναχρησιμοποίησης Να μάθουν και άλλους τρόπους μείωσης των απορριμμάτων Να κατασκευάσουν χρήσιμα πράγματα από "άχρηστα", να επαναπροσδιορίσουν τι είναι "άχρηστο"	Υφασμάτινες τσάντες, πλαστικά & μεταλλικά προϊόντα Παλιά αντικείμενα Αντικείμενα "άχρηστα", κόλλα, ψαλίδι κ.α

	6. Τι παλιό δικό σας που δεν το χρησιμοποιείτε το αγαπάτε πολύ;	Ζωγραφική στο βιβλίο τους του αγαπημένου τους παλιού αντικειμένου	Άτομα	Να νιώσουν την αξία των πραγμάτων και της μη εύκολης κατανάλωσης	Ατομικό βιβλίο, μολύβι, χρώματα
5. Το ταίριασμα (Παρασκευή)	1. Γιατί πιστεύετε ότι ταίριαξαν ο συγγραφέας με τη φιλόλογο; <i>Εσείς με ποιον έχετε κοινά;</i>	Λίστα με κοινά σημεία- ενδιαφέροντα	Τάξη Άτομα	Να εξετάσουν στοιχεία του εαυτού τους με αφορμή το θέμα	
	2. Τι θα θέλατε να συμβεί στις χοντρές κυρίες; Αφού πουν τα παιδιά ο εκπ/κός δίνει 4 ιδέες (χωρισμός για ανακύκλωση- συνέχιση απεργίας- χωρισμός για επαναχρησιμοποίηση- χωματερή)	Σενάρια για συνέχεια της ιστορίας και παρουσιάσή τους με διάφορους τρόπους (κουκλ/τρο, δραμ/ση, σενάριο κ.α)	Ομάδες	Να εξετάσουν διάφορες εναλλακτικές προτάσεις και να αποφασίσουν για το πώς θα λυθεί το πρόβλημα των απορριμμάτων δίνοντας έμφαση στην ανακύκλωση, επαναχρησιμοποίηση και μείωσή τους	
6. Ο γάμος (Σάββατο)	1. Πώς θα προετοιμάσουμε το γάμο του συγγραφέα και της φιλόλογο;	Δημιουργία προσκλήσεων από ανακυκλωμένο χαρτί Δημιουργία κουστουμιών από παλιά ρούχα Δραματοποίηση	Τάξη	Να ταυτιστούν με τις χοντρές κυρίες, να εφαρμόσουν πάλι την αρχή της επαναχρησιμοποίησης Να περάσουν καλά ως ομάδα, να συνεργαστούν	Ανακυκλωμένο χαρτί, παλιά ρούχα, τούλια κ.α
	2. Πώς νιώθετε για το γάμο;	Καταγραφή στο ατομικό βιβλίο	Άτομα	Να εκφραστούν όπως επιθυμούν	Ό,τι ζητηθεί
7. Η αχτίδα γυρνά στο σπίτι της (Κυριακή)	Πώς θα μπορούσαμε να αποχαιρετίσουμε την αχτίδα;	Ετοιμασία ενός βιβλίου- δώρου αναμνηστικού όπου το κάθε παιδί προσθέτει ένα δικό του δώρο	Άτομα	Να αναθεωρήσουν το θέμα	Χαρτόνια, χρώματα, κόλλες, ψαλίδια, εικόνες, υφάσματα κ.α